

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՐԹԻԱՆԵՐ

ՆՈՒՄԵՐՈ 172 ՉԱՐՇԵՆՊԻՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՍԵՆԵ

3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1871

Սէտայը Հաղորդէթ հափթատա իբի տէֆա եանի շարչէնպիհ վէ ճումաա իրթէսի կիւնլէրի պէոյիւք նուսիս իլէ նէշր օլունաճազ , Պիր սէնէլլի բէշին օլարազ պիր լիրայի Օսմանիյէ : Ալթը այըղը իւշ պէյազ Մէճիտիյէ , վէ իւշ այըղը իբի պէյազ Մէճիտիյէ տիր : Պէհէր նիւսիսի 40 փարա : Թաշրալար իշին բօսթա իւճրէթի զամմ օլունուր : Ապօնէ օլմազ իշին Ղալաթատա էրմէնի Քիլիսէսի սօգաղլնտա Ն. 19 իլէ մուրազգամ Սէտայը Հաղորդէթ օտաւրնա միւրսոճաաթ օլունուր : Իլանաթըն պէհէր սըրասը իլք տէֆա 100 փարա , իբինէի տէֆա 60 փարա տըր : Ուզուն նէշրիյաթ իշին այըրճա բազարլըզ օլունուր :

ԱՍԻԹԱՆԻ 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՀԱԳԱՅԻԳ ԻԻԼ ՎԱԳԱՅԻ

Պու իսմոտէ Ասիթանէտէ թապ ու նէշր օլան պիր իսլամ զաղէթա- պը վար տըր քի 409 նումէրօ իլէ մուրազգամ նուսիսիսիտէ հաշմէթ- լու Բաբա հաղրէթլէրի վէ միւշա- րիլէյհին Ասիթանէյէ իրսալ օլունան սէֆիրի ֆէվզէլաէսի Մ. Ֆրանքի ճէնապլէրի ալէյհինտէ պուլուն- տուգոտան մաատա , միլլէթի աճի- զանէմիզին բաթրիզի օլան Հասուն էֆէնտի հաղրէթլէրի , վէ միւշարի- լէյհին հիւքիւմէթի ըուհանիյէսինէ իթաաթ , վէ ինգըյատ իտէն պիլ ճիւմլէ Գաթօլիքլէրի , վէ Սէտայը Հաղորդէթիմիզի մինղայրու հաղգ , վէ լիյադաթ իսթիհզա , վէ թահգիր էյլէմէյէ միւթէճասըր օլմուշ տուր :

Գաթօլիք մէզհէպլինտէն , վէ ըէիսի էքրէմի միւսթագիլի օլան Բաբանըն պիլճիւմլէ Գաթօլիք տին- տարանը իւղրէ համիլ օլտուղու հու-

գուգու ըուհանիյէյի մաղուղէսին- տէն պիլսապէր օլան պիր իսլամ զաղէթասընըն մէզհէպէ իշլէրիմի- զէ թէէսիրի նուֆուսու օլամաղ ի- սէ տէ , հատտինի թէճափուզ իտիպ Գաթօլիքլիք քէնտինին մասղարասը տըր կիպի մէզհէպ վէ միլլէթիմիզէ խըյանէթ իտէն պիր վարագբարէնին տէ հէզէյանընա սիւքիւթ իթմէք կէրէք զամիրիմիզէ , վէ կէրէք սա- յէյի իհասնվայէյի ճէնապը թաճտա- րիտէ շէրէֆսուտուր , վէ միւքէրրէ- ըէն շէրէֆ թաստիր պուլըուլան սէր- պէսթիի մէզհէպ գայտէսինէ տսլա մուվաֆըզ օլամայաճաղընտան աթի իւլ պէյան էճվիւպէյէ իպթիտար գըլընըր :

Մէզքիւր զաղէթա շէոյլէ եաղար :

« Ասհապը տըգպաթըն մալիւ- « միւ օլմազ լաղըմ կէլէճէյի իւղրէ , « Բաբա հաղրէթլէրի լայէիթի օլ- « մալէրի իլէ պէրապէր , պաշգալա- « ըն մուլթէլիկինտէն իսթիֆատէ- « յէ թէշէպպիւս իթմէմէլէրի լա- « զըմ կէլմէյէճէյինտէն , իտարէյի « սապըգանըն աթվարը միւմաշաթ- « քէարանէսինէ պաղըպ , վէ զալի-

« պա պիր թարաֆտանտա նիամը « սալթանաթը սէնիյէ իլէ բէրվէրտէ « օլտուգլարը հալտէ քիւֆրանը նի- « մէթ առէթինտէ պուլունան պաղը « խայինանը սատագաթ նիւմանըն « մէվաիտինէ գաբըլըպ , մահուս « Հասուն մէսէլէսինին նէթիճէսինի « մէնաֆիի սալթանաթը սէնիյէյէ « մուվաֆըզ սիւրէթտէ հուսուլ բէ- « զիր իթտիրմէմէյէ չալըշմազիւղրէ « Մ. Ֆրանգիյիպու թարաֆա իլամ իթմիշ » :

Պուրատա տուրալըմ : Պու մէ- գալաթտան թալթը միւթալէամըզա վաղ օլաճազ իւշ մուհիմմ մատտէ վար տըր , էվվէլա զաղէթայի մէզ- քիւր Բաբա հաղրէթլէրինին լայիզ- լաթլըղընը իսթիհզա իտէր :

Սանիյէն , թէպաայը սալթանա- թը սէնիյէտէն օլան պաղը միլլէթ- տաշլարըմըղը , եանի Գաթօլիքլէրի քիւֆրանը նիլլէթ , վէ խայինանը տէվլէթ առտ իտէր :

Սալիսէն , Մ. Ֆրանքինին Ա- սիթանէյէ իրսալ օլմաւընտա հու- գուգու սալթանաթը սէնիյէյէ մու- զայի սիւրէթտէ մէսէլէյի միլլիյէ-

միզին խիթամբեզիր օլմասընա խա-
յինանը մէրգումանըն վուգուի մէ-
վայիսինի զըյաս իտէր :

Բարա հազրէթլէրինն լայիզ-
լաթլըղընա կէլիննէ, օնուն նէ օլ-
տուղու Հադայիզ նէ աղնամըլ տըր,
վէ նէ տէ աղնայապիլիր, պու պիր
տին մատաէսի տիր քի Խալամա նէ
զարարը վար նէ տէ ֆայիտէսի, Գա-
թօլիքլէրէ այիա պիր քէյֆիյէթ
տիր : Էսքիտէն պէրու Գաթօլիքլէ-
րին իթիգատը պու իտի քի, մէզ-
հէպէ վէ ախլագա տայիր մէվատտէ
բաբալարըն էմր ու թէնպիհի, եա-
նի քիլիսէյի շէրիֆին ըէիսի բուհա-
նիսի վէ հադիմի էքրէմի սըֆաթը
իլէ մէզհէպէ վէ ախլագա Բարա
հազրէթլէրի պիր ֆէհվա վէրիր իսէ,
մէզքիւր ֆէհվա ասլա վէ գաթա
Գաթօլիք իթիգատընա մուղայիր օ-
լամազ, վէ մատէմ քի պու ֆէհվա-
յը քիլիսէյի շէրիֆին ըէյիսի վէ հադի-
մի էքրէմի վէրմիշ տիր, պու սէպէպ-
տէն Բարա վէրտիյի ֆէհվատա եա-
զըլմազ, եանի լայիզթի տիր, Վար մը
շիմաի պունա պիր տէյէնէյին, եօզ-
սա մը Գաթօլիքլէրին իթիգաթ իթ-
տիյի մէվատը բուհանիյէի իսթիհզա
իթմէյէ սէնտէ պիր սէլահիյէթ մի
վար քի, աղնամատըղըն, վէ աղնա-
յամայաճաղըն մէզհէպի իքիտէ պիր-
տէ խօրլարսըն :

Պիզիմ իթիգատիմըղըն օյուն-
ճազ օլմասընա սէնտէ պիր հադու
սէլահիյէթ վար իսէ, պու սէլահի-
յէթի պիզտէ իսթէրիզ :

Մէզհէպ Եօզ տուր քի պիր-
պիրինն գարշու սէյլէյէմէզ օլտուն,
ֆադաթ իստարէյի միւլը ու միլլէթ
գայտէսիննէ հէր տէվլէթտէ սէր-
պէսթիի մէզհէպ նիղամը մէրի իւլ
իճրա օլտուղու միւսիլլու, մէմալի-
քի մահրուղէյի Շահանէտէ տախի
միւթէպէր, վէ միւճէրրէպ օլուպ,
իթիքատըմըղտա սէրպէսթ պրազըլ-

մայը, վէ պու ճիհէթլէ քիմէսնէ
թարաֆընտան իսթիհզա օլմամայը
հազրէն մաթլուպ իտէրիզ : Պիզ
պաշղա մէզհէպլէրտէ բուհանի ըէ-
իսլէրին վէրտիգլէրի ֆէհվալարա
գարըլմատըղըմըզհալտէ մէզհէպիմի-
զին ըէլիսի բուհանիսի թարաֆըն-
տան վէրիլէն ֆէհվանըն սահիհ,
ղայրու սահիհ օլտուղունա տա Հա-
դայիզին միւտալիլէ իթմէսիննէ, լա-
իւթի տիր, տէյիլ տիր, տէմէսիննէ
վէ ալէլ խուսուս իսթիհզա, վէ
թահգիր իթմէսիննէ բույի ըիղա կէօս-
թէրէմէյիզ :

Լայիլաթլըղա գայընճա, Խը-
րիսթիան մէզհէպլէրտէ տահա նէլէր
վար տըր քի իսլամ զաղէթատը մու-
հարըրիննի գաֆաթընա սըղար շէյլէր
տէյիլ, նատըլ քի մէզհալպը սայի-
րէտէ տէ պիր թազըմ գալանին վէ
նըղամաթը բուհանիյէ վար տըր քի
Խրիսթիանըն աղնապիլէնէք շէյլէրի
տէյիլ տիր, պունուն իշին քիմիւն
սէլահիյէթի օլապիլի խօրլամայա :

Կէլլիմ իքիմնի միւթաալամը-
ղա :

Թէպաայը Սալթանաթը Սէնի-
յէտէն օլան պաղը միլլէթտաշարը-
մըզ, եանի բուհանիճէ Բամայա թա-
պի օլան Գաթօլիքլէր քիւֆրանը նի-
մէթ վէ խայինանը տէօվլէթ իմիշ-
լէր :

Հազըմըղտա պու տէրէնէտէ
պէօթմանը տիյանէթ իտէն պիր
էվրազա վիւրէնէք իթիպարըմըզ գա-
հիր վէ պահիր իսէ տէ, շու իթ-
տիկի իֆթիրալարըն իսպաթընը իս-
թէրիզ :

Պիզ նէ տէգվլէթ խայինը ըզ
նէ տէ քիւֆրանը նիմէթ, տէօվլէ-
թէ պիզի պէյլէ կէօթէրմէք իս-
թէտիլէր ամմա սէօքմէտի : Պու խը-
յանէթտէ սէն տէ պուլունտուն,
Հադայիզ մաթպուլու մուֆալիսամա-
մըզ օլան հիւքիւմէթի Սէնիյէնին

պու Գաթօլիք գուլլէրինի քիւլլէթ-
մէյէ աղ զիին եօրմասըն, ֆադաթ
սէնին խայինի տէօվլէթ իւ միլլէթ
օլտուղունըն իսպաթընտան մատա
տիկէր պիր շէյ իտէմէտին : Չիւնքի
պիր միլլէթին սատաքաթընտան իշ-
թիքեա իտիպ տէօվլէթէ խային վէ
քեաֆիրի նիմէթ կէօթէրմէք սէվ-
տասընտա պուլունտուլտուղու հալտէ
իսպաթ իտիլէմէզ իսէ, եա օ տուր
քի պու իշթիքեա սըրֆ իֆթիրա-
տան զուհուր իտէր եա եօխսա, սա-
տադաթըն նէ օլտուղու պիլինմէտէն,
սատադաթ ատտ օլունամայաճազ
պիր հալին նօգսանը քէտէրինտէն
տիր : Պիւթիւն պիր միլլէթ հազ-
զընտա պէյլէ պիր խուսուստա իֆ-
թիրայէ թէշէպպիւս իտէն իսպաթ-
տա աճիզ գալտըղը հալտէ, քէնտի
խայինի տէվլէթ ու միլլէթ օլուր,
չիւնքիւ տէվլէթէ պէյաղը սիահ
կէօթէրմէք անը պլտալիմազ իս-
թէմէք տիր քի սատադաթ մուղա-
յիր պիր հալ օլտուղի շիւպհէտէն
միւթաղնի տիր, Գէզալիք սատա-
դաթըն նէ օլտուղընը պիլմէյիպ սա-
տադաթ ատտ օլամայաճազ սըր հա-
լին նօքսանընա քէտէր իտիպ իշթի-
քեա իտէն եիննէ խայինի տէօվլէթ
ու միլլէթ օլտուղը աշիքեար տըր :
Սըթըզ սէնին իշին եօզ իսէ իսթէ-
տիկին գատար կէօյիւսիւմտէ նըշա-
նը սատադաթ վաթան կէօրիւմէք-
տէ տիր տէ : Պունու տէյէն նիճէ
զէվաթը միւթէպէրէ պու կիւն սիւր-
կիւնտէ տիր :

Իսպաթ էթ, Հադայիզ, պիզիմ
խայինի տէօվլէթ վէ քիւֆրանը նի-
վէթ օլտուղումուղու քի քէնտինի
պու իքի շըգգատուն դուրթարապիլ-
սին, եօխսա խայինը տէօվլէթ վէ
քեաֆիրը նիմէթ սէնսին :

Պիզիմ խային օլմատըղըմըղըն
իսպաթլարը մէյտանտա տըր : Հա-
սուն էֆէնտինին իտարէյի բուհա-

նիյէսինէ իթաւթ, վէ ընդըյատ ի-
տէն միւթէպէրանը միլլէթին խայ-
լըճաւը սայէյի Շահանէտէ հալա
քիւթպէլէրէ նայիլ վէ տէօվլէթ
մէմուրիյէթինտէ միւթէիթամ օ-
լուպ, պուճարը տէօվլէթի Ալիյէ
սատըգ թանըմը, վէ պու մէսէլէ-
տէն տօլայը հալա հիշ պէրիմիզի
խային, քեաֆիրը նիմէթ կիպի
սըֆաթլէր իլէ թանըմամը տըր,
հաթթա պուճըն մուղայիթի օլաբադ
տէօվլէթը Ալիյէնին սատըգ գուլլէ-
րինին նայիլ օլաթուգլարը միսիլլու,
պիզտէ նիսմը Սալթանաթը Սէնիյէ
իլէ էէօվլէթի փէրվէրաէ օլմատայըզ,
Խմոի սէն նէճի սին քի, տէօվլէթ
իլէ թէպալարընըն տրաւընա կի-
րիպ քիմինի սատըգ քիմինի տէ քեա-
ֆիրի նիմէթ կէօսթէրմէյէ իշթիզալ
օլուրսուն: Մէնին կիպի պիթէվրադ
փարչասընըն կէօրէճէյի խըտթէթ
պու տէյիլ տիր:

Իւչիւնճիւ միւթէալայա կէլինճէ
Մ. Ֆրանքի ֆէվրէլատէ էլլի սը-
ֆաթը իլէ Տէրը-Ալիյէյէ իրսալօլուն-
մասընտահուգուգու Սալթանաթը սէ-
նիյէյէ մուղայիթի սիւրէթտէ մէսէլէի
միլլէյէմիզին խիթամիէզիթ օլմատը
իչին Հաքայիթին խայընանը տէօվլէթ
ատտ իթիտիլի զէվաթըն մէվայիտի
տալա, վէ զաթա զուգու պուլմա-
մըշ տըր:

Իշլէրին հիւսնիւ թէսվիյէսի ի-
չին ֆէվրէլատէ պիր էլլի կէօնտէ-
րիլմէսինէ տայիթ տէօվլէթի Սիէնին
էֆրեարը Բօմա թարաֆընտան պա
թէլէկրաֆի սիվալ օլունտուգտա, ի-
տարէի սապըգա տալի պա թէլէկ-
րաֆ, ըզհարը մէմուճիյէթլէ գա-
պուլիտէճէյինի պիլտիթիթէն սօդ-
րա, սէֆիրի միւշարիլէհ Սալթանէյէ
կէլմիշ տիր:

Հուգուգու սալթանաթը սէնիյէյէ
մուղայիթի սիւրէթտէ մէսէլէի միլլ-
յէմիզին խիթամիէզիթ օլմատը իչին

Հալմէթիւհարա հաղըթլէրի միւշա-
րիլէյհ սէֆիրի իզամ իթտի տէնիլիթ
սէ, նէ կիւլիւնէճէք պիր պուլուշօլ-
տուղու շունտան պահա օլունապիլիթ
քի, նէ Բօմա հիւքիւմէթի պէօյլէ պիր
իտտաճա պուլունապիլիթ իտի, նէ
տէ իտարէի սապըգա օթէրէճէտէ
ատէմի էհիլլէթ, վէ էթրայէթտէ իտի
քի, մէնաֆիրի սալթանաթը սէնիյէյէ
պիլմէսին, վէ էախօտ պիլիպ տէ
մուղայիթինտէ հարէքէթ իտէրէք
խայինի տէօվլէթ վէ քեաֆիրի նի-
մէթ օլսուն: Պու միւ տուր սէնին
կիւզէլ պուլուշլարըն, Հաղայիզ իւլ
վիքայի:

Իշթէ պու զաղէթանըն տիկէր
թիւրահաթը:

« Իտարէի սապըգա զէմանըն-
« տա էկէրչի անթիհասունիթլէրին
« հուգուգու սալթանաթը սէնիյէյէ ի-
« լէ միւթէվաֆըզ օլան հուգուգու
« տէրէճէյի պէտահէթտէ պուլուն-
« մաղտան նաշի Մօնսինեօր պաշլը-
« ճա պիր իշ կէօրմէյէ մուվաֆադ
« օլմամըշ իսէ տէ, խայլըճա սաֆեա-
« թէ բէրտաղըղա մէյտան պուլ-
« մուշ տուր:

« Մուսիխէրէն թէպէտտիլիւ
« իտարէ Մօնսինեօրա գարարա չա-
« ըէ պըրադմայըպ Պապը Ալի էճ-
« վիպէյի մէթինէսի սէֆիրի ըիւճա-
թա մէճպուր իթմիշ տիր:

Սնթիհասունիթլէրին հուգու-
գու, հուգուգու սալթանաթը սէ-
նիյէ իլէ մուվաֆըզ ըմըշ: Սնթի-
լէրին հուգուգու վարմը տըր քի,
հուգուգու սալթանաթը սէնիյէյէ ի-
լէ մուվաֆըզ օլսուն: Տէմէք քի,
Հաղայիզ, սէն տահա տալանըն ճա-
նընը աղնայամամըշլըն: Պիլքի, պուճ-
լար Պաթօլիք մէզհէպինէ տալիք
իթտիլէր, էանի բուհանի մատտէ-
լէրտէ, վէ նիզամաթը քիլիստէ
Բաբալարըն հազդ ուսէլահիյէթլէ-
րինի միւնքիթ կէլտիլէր, պու սէ-

պէպտէն տօլայը Պաթօլիք մէզհէ-
պինտէն տէ թարտ օլտուլար: Պու-
նա հուգուգու մը տէնիթ: Խմոի հու-
գուգու սալթանաթը սէնիյէ ճիսմա-
նի օլուպ, Մէսէլէյի միլլէյէմիզ իսէ
սըրֆ բուհանի մէվատտէն մահաուտ
օլտուղու սիւրէթտէ նասըլ օլուր-
տա էէկ տիկէրինէ մուվաֆըզ օլա-
պիլիթ, աղլըմըզը էրտիթմէմիզիլ
տիր: Իշթէ պու սահիհիլք իտարէի
հաղըրէյէ բանա մալիւմ օլուպ իտա-
րէի սապըգանըն էաղնըշ էֆրեարը-
նը տօղրուլթմազ, վէ մէսէլէյի մա-
լիւմէնին պէտայէթինտէն կէրէք
պիզլէրին, վէ կէրէք Բօմանըն թէ-
քէրըիւր էյլէտիլինի թաստըզ գըլ-
մազ էֆրեարը մէմուհէսի իլէ մէ-
սէլէյի միլլէյէմիզի էօսալէն հալլ ու
թէսվիյէ իլլէտի:

Չիւնքի 1856 ահմանմէսի ահ-
քեամը միւնտէրիճէսի միւճիպինճէ,
բուհանի մատտէլէրէ տալա միւտալէ-
լէթմէյէճէյինի Պապը Ալի միւշարի-
լէյհ Մօնսինեօրա պէյան իլլէտի քի,
Բօմանըն թանըմատըղը միսիլլիւ Ան-
թիլէրի պուճտան պէօյլէ հիւքիւմէ-
թի սէնիյէնին տալի Պաթօլիք թա-
նըյամայաճաղընըն աղիմ պիր իսպա-
թը տըր: Մէսէլէյի միլլէյէմիզին
հալլ ու թէսվիյէսի իչիւն պաշլըճա
ինթիզարտէ օլաուղումուզ մատտէ
իշթէ պու իտի, բուհանի հիւքիւ-
մէթին Պաթօլիք թանըմատըղընը
տէվլէթը Ալիյէ Պաթօլիք թանըյա-
ճաճ մը, էօխսա մը էօք: Էլլէմ-
տիւլլահ իտարէի հաղըրէ բուհանի-
յի բուհանիյէյէ թէրք իտէճէկինի
Մօնսինեօրու միւշարիլէյհէ պաթահ-
ըր թէրքիմ գըլտըղտան սօնրա,
պուճտան պէօյլէ Պաթօլիք քիլիսէ-
լէրին վէ խայրաթխանէլէրին տալիթ
ֆըրգասընըն էլլինէ կէլէճէյի էօզ,
վէ պուճա զուլմու թէպտտի իտէն-
լէր պուճտան պէօյլէ մահաուտ պու-

լունտուգլարը հուտուտու թէճա-
վուղ իտէմէյիպ այրը պիր մէզհէպ
խամի իլէ թանըլաճադլար տըր : Իմ-
տի Մօնսինեօրու միւշարիլէյհ վա-
դաա Բօմայա ալտէթ իթաի իսէ ,
Հագայիգին , վէ տիկէր զաղէթալէ-
րին ըսրար իթաիլէրի կիպի , հիշ
պիր դարարա չարէ պուլմամը տէ-
յիլ տիր : Մէսալիհի ժիւհիմէնին
թէսվիյէսի իչիւն էլվէրիւ քի պիր
էսաա վաղ օլտուն , թէֆէրրուաթը ի-
սէ մէզքիւր էսաստան զուհուր ի-
տիւպ տայիմա անա մուվաֆըդ սիւ-
րէթտէ իճրա օլուր :

Իշթէ Հագայիգին հագգըմըլա
իթաիլի տիկէր պիր հէզէյանը :

« Պիղտէ կէչէնլէրտէ միւշա-
« ըիլէյհինՊաՊը Ալիտէն ալտըլը
« էճվիպէ իւզէրինէ կիտէճէյինի ի-
« լան իթմիլիտիք : Հասունիսթ ֆըր-
« դասընն թաճիզի խալգ իչին չը-
« գարմագտա օլտուգլարը մահուտ
« Մէ-ա պու իլանըմըլա ճէվապ օլ-
« մագ իւզրէ պիր մուաճիզիք տա-
« հա իթմէք նիյէթինտէ պուլսնա-
« րագ , պիր թագըմ թիւրահաթ իթ-
« միշ տիր : . . . Պէօյլէ մագալաթըն
« նէ մագուլէ էչխասըն ըէյ վէ գա-
« լէմի իլէ նէշը ի-իլտիյի մալիւօ-
« լուպ , իչլէրինտէն պիրիսինէ իսէ
« զարպէի թէէտիպիմիզին տաաընը
« էօյրէթմիշ օլտուգլումուզտան » և :

Հագայիգին զուրուրիյէթինէ
կիւլմէմիզի միւմքիւնիւ մէրթէպէ
թուլթուտուտան սօնրա , ճէվապ վէ-
րիպ տէրիզ քի Մէտա մուհարրիլէ-
րինտէն պիրի վադաա պու էվրա-
զըն սէրթլիյինտէն թաճիզ օլտու ի-
սէ տէ , ապա ֆիթուր կէթիւմէտի ,
վէ հալա կէթիւմէմէքտէ տիր , իս-
թէտիյի դատար արթըգ Հագայիգ
զարպէի թէէտիպինտէն պահա իթ-
սին :

Ալէլիմ չիմտի զաղէթայի մէզ-
քիւրիւն Մէտայը աճիլանէմիզէ գար-

չը վէրտիկի էճվիպէյի միւթէնէվի-
յէսինէ :

« Համալճա տիրլոմասի նէ՞ օլ-
« տուղու Հասուն էֆէնտինին գըրգ
տօգուզ սէնէի միլատիյէսինտէ ,
« Սալթանաթը Մէնիյէ ալէյհին-
« տէ պաղը քէչֆիաթա տայիր Բը-
« րօքալանտայա եաղըպ կէչէնլէր-
« տէ զաղէթալար իլէ իլան օլունան
« մուֆասալ պիր մէկթուպին միւ-
« թաալաաընտա մալիւմ օլուր » :

Օ տէյիլ ամմա , Հագայիգ իւլ
Վիգայի , թարիֆ իյլէտիկին Հասուն
մէքթուպընը սէն հիշ օգուտուն մը
Սալթանաթը Մէնիյէ ալէյհինտէ միւ-
շարիլէյհին քէչֆիաթը նէ իմիշ ,
չունու պիզէ աղնաթսանա : 1849
սէնէյի միլատիյէտէ Հասուն էֆէն-
տինին Բրօքալանտայա եաղտըլը
մէքթիւպտէ շայանը թաալա ի-
քի մաստէ վար տըր : Պիրի փիսգ-
բոսլարըն ինթիխապ մաստէսի հագ-
գընտա Բրօքալանտա թարաֆըն-
տան սիւալ օլունտուգտա էֆքեարը
մախսուսէսինի սէրպէսթանէ պէյան
ու իֆատէ իյլէմէսի տիր , իքինճի-
սի տէ Թիւրքիատա փիսգբոս քիւր-
սիլէրին ինթաա օլմալարընա տայիր
իլթարաթ տըր : Պունուն տա պիր
ան էվվէլ մէվգըլի իճրայէ գօնուլ-
մասընը միւշարիլէյհ էֆէնտի իսթիւ-
համ էտիպ տէր քի , էհիլ վուգուֆըն
քէֆչի իւզրէ տէօվլէթի Սիյէնին
պադասը թէհիլքէտէ պուլունտու-
ղունտան , եէրինէ Բուսիա հիւքիւ-
մէթի կէչէճէք օլուրիսէ , Գաթօլիդ-
լէր հագընտա խայըլը պիր շէյ Ղ-
մայաճաղընտան , պիր բաթլադ վէր-
մէզտէն փիսգբոս քիւրսիլէրին
իլթաաընա հէմէն տէստրէսթ օլուն-
մասը իղթիլա իտէր :

Վադաա տա 1849 սէնէյի մի-
լատիյէտէ տէյիլ եալընըլ Էվրօրա
զաղէթալէրի , իլլա վիւքէլայի ֆախ-
խամ պիլէ Բուսիանըն թալր ու հա-

րաքէթինտէն պահա իտիպ տէօվլէ-
թը Սիյէնին աղիմ թէհիլքէտէ
պուլունտուղունու թէքէրրիւր իթ-
մէտէ իտիլէր , նասըլ քի տէ ֆիլ
հագըգա իքի սէնէ սօղրա Գըրըմ
մուհարէպէսի զուհուրի պունու
թաստիգ իյլէմիշ , վէ Խնկիլթէրրա ,
վէ Ֆրանսա կիպի հիւքիւմէթլէր
Թիւրքիայը պու մուխաթարատան
խէլաս իյլէմիշլէր տիր : Իմտի վաղթ
ու հալին թէհիլքէլէրինի ֆէհմիթ-
մէք համալճա տիրլոմասի գուլլան-
մագ իսէ , կէրէք Էվրօրաա , վէ կէ-
րէք Թիւրքիատա քեաֆֆէյի էհիլ
վուգուֆ , վէ տիրայէթին գուլլան-
տըլը տա պու տիրլոմասի իտի :

Թիւրքիանըն թէհիլքէլէրինի
քէչֆ իթմէք Սալթանաթը Մէնիյէ
ալէյհինտէ օլմագ տէմէք օլտուղու
էօյլէ պիր ախմագճա պիր պուլուշ
տուր քի , Հագայիգ , վէ էմալլէրի-
նէ մախսուտ տուր , Հաթթա Հասուն
էֆէնտինին Սալթանաթը Մէնիյէ ա-
լէյհինտէ օլմալարըլ շունտան տախի
թէվհիմ գըլընմալը տըր քի , հիւ-
քիւմէթի Մէնիյէյէ պիր զէվալ կէ-
լիրսէ , Գաթօլիք մէզհէպի հագգըն-
տա խայըլը օլմայաճաղընը միւշա-
րիլէյհ էֆէնտի մէքթիւպիւնտէ ա-
չիքեար սէօյլէմիշ տիր :

Հասուն էֆէնտինին խիւսէմասը
պու մէքթիւպիւ մէյտանա չըքար-
տըգտա միւշարիլէյհի գիրլէթմէք
գաստու խըյանէթինտէ պուլունմագ
էֆքեարը մէգրուհէսինի իսթիւ-
սապ էյլէտի իսէ տէ , միւրատընա
վարամատը , չիւնքի գապա ահալի
վէ անըն իլէ տէ Հագայիք վէ էվ-
րագը տայիրէ մէզքիւր մէքթիւպէ
աղնար աղնամաղ նէ մանա վէրիւ-
լէրոէ վէրսինլէր , էհիլ տիրայէթ վէ
պասիրէթ շուրասընը ֆէհմ էյլէտի
քի Հասուն էֆէնտի հագըրէթլէրի էն
կիզլի , վէ էն մահրէմ մուխապէբա-
թընտա պիլէ Մօքթօֆ բօլիթիդասը-

նա խափմ իմիշ քի, սատագաթըն պիրիննի նըշանէսի տիր:

Իշթէ, Հագայիգ իւլ վագայի, Հասուն էֆէնտինն մէղթիւպիւ պու տուր, զաղէթալէրաէն տիւննի կիպի Հասուն էֆէնտի ալէհինտէ եաւան եաղնը հաւառիսէրի թօպլաւ յաճագ վէ պիգի Խալամֆէնա կէօս թէրէճէք եէրտէ, մահալ եէրինտէն քէյֆիէթի հալէ վագըֆ օլ քի, իքի էէ պիրտէ պէօյլէ աղգընըն բայընը ալմաղա, վէ ինտէլ ալէմ միւպթէզէլ օլմայա մէճպուր օլմայասըն:

Պիր տէ Հագայիգին շու թիւրահը վար տըր քի իքի տէ պիրտէ Հասունիսթլէր հուգուգու սալթանա թը սէնիյէի վէ հուգուգու տէօլլէթի, վէ միլլէթի էճնէպիյէ բայիմալ իթտիրմիշլէր տիր տէյիպ, հայգըրմասա օլուր:

Պիզէ պիր կէօսթէրսին քի հուգուգու սալթանաթը սէնիյէ տէր սէ նէ աղնար, թէպաալըքտան մը, չըգտըգ եօխսա մը ճիզմանի պիր միտտէտէ ալսէր պիր հիւքիւմէթէ մի մուրաճաաթ իթմիշիշ:

Հագայիգ, պունու պիր դաֆանա օլ քի, պօշ լաֆլարա գուլագասան եօգ տուր, ըսթիլլաֆ փարալամայըլան իշ պիթմէզ, իսպաթ իթմէլի, Պիզիմ պու տիւնեատա իքի պէօյիւկիւմիզ վար տըր, պիրի ճիզմանի, տիկէրի բուհանի, պիրի հիւքիւմէթի Սէնիյէ, տիկէրի Բարահաղրէթլէրի տիր. պիրինն ճիզմանի իթաաթ վէ ընգըյաա իտէրիզ, տիկէրինն տէ բուհանիճէ, պունու պիլմիշ օլ տա ծնա կէօրէ պիզիմ իլէ տալրան, էյէր քի էֆքեարըն Անթիլէրին կիպի պիզի Բօմատան այըրըպ զիրի ճէնահը Սալթանաթը Սէնիյէտէ այըր պիր քիլիսէ գուրտուրուպ Բաբանըն բուհանիճէ միւտախէլէսինտէն քեամիլէն խէլաա իթտիրմէք իսէ պունու ունուտ

պիզ զիրի ճէնահը Սալթանաթը Սէնիյէտէ օլարագ, բուհանի մէվատտէ Բօմանըն միւտախէլէսինի թանըրըզ վէ գըլփայը այըրլամայըզ: Էօյլէ հուգուգու Սալթանաթը Սէնիյէյէ խէլալ կէլմիշ խայլինիք օլմուշ կիպի պօշ լաֆլարա գուլագասմայըզ: Տէվլիթի Ալիյէ պիզի թանըր, պիզ տէ ծնու: Պիզ պէօյլէիզ, բուհանիճէ Բօմայա պաղլըլըզ, ճիզմանիճէ տէ հիւքիւմէթի Սէնիյէյէ, բուհանիճէ օլտուգտան սօղրա, Բօմանըն հէր թէնպիհաթընա պաշ էյէրիզ, նասըլ քի ճիզմանիճէ տէ հիւքիւմէթի Սէնիյէնին հէր նիլամ վէ գայտիսինն իթաաթ իտէրսէք: Հագայիգ կիպի վարագիարէլէրի սայաճագ, վէ իշ եէրինն գօյաճագ վագթըմըզ եօգ տուր:

Պունու պիլ տէ եինն իսթէրսէն թիւրահաթ նէվլինտէն ալէյհիմիզտէ իսթէտիկինի եազ:

Հագայիգէ ճէվապէն պալէաառէ մուհարրէր պէնա թապ օլունմագ իւզըն իքէն թարափըմըզա աթի իւլ տէրճ մէքթուպ իրսալ օլունմուշ տըր:

Իզգէթլու էֆէնտի:

Պիր միւտաթտէն պէրու ալէհինիզտէ վէ իսթիհաապ իթմէքտէ օլտուղընըզ Էրմէնի Բաթօլիյի միլլէթի ալէյհինտէ պաղը մալիւմօլան զաղէթալէրին նէշը ու իւան էյլէտիքլէրի մէգալաթէ սիզտէ պիզղաբուր ճէվապ իթասընա գըյամ իթմէքտէ պուլլօրսընըզ, հալ պուքի, պու նէվլի մուգապէլէտէ եա օտըր քի սիզտէ խիւաֆընըզտա պուլունանլար կիպի աաապ ու թէրպիյէ տայիլէսի խարըճընա չըղարագ օլ զաղէթալէրին միլթէքիպ օլտըքլարը ալապըզա թէնն զղիւլ իթմէ

լիսինիզ, եա եօխսա սիւքիւթի իւթիյար պուլուրմալըսընըզ. աղլը պասիրանէմիզէ կէօրէ իլք շըգըր սիլին իչիւն միւմքին օլամայաճաղըն. տան, իքինն շըգըր թէրճիհ իթմէնիզ էվլատըր:

Հագայիգ զաղէթասընըն Բարասէֆիրինն Տէր-Սաատէթտէն աղիմէթինն տայըր եալան եաղնը եաղմը օլտուղը պէնտէ Սէտա զաղէթանըզտա վէրմիշ օլտուղընըզ ճէվապա մուգապիլ, զաղէթանըզա խիթապէն իյատէյի ճէվապ էյլէմէսի լաղըմ կէլուր իքէն 409 նումէրօսընտա սիզի պրագըպ եէթիշէմէյէճէյի զէվաթ իւզլէրինն սէմիլէ միւլէմմա օլան իսանըն ուղաաաթագ, պիր թագըմ հարֆէնտաղլըզա պու Հագայիգ ճիւզ ճիւրէթ իթմիշ տիր:

Վագաա պու մաալտէ քալէմէ ալընմըզ օլան պիր պէնտէ քէնտուսինի պիլէն պիր աաթմ թէրաֆընտան ճէվապ վէրիլմէսի ճայիզ տէյիլ տիր:

Անճագ թէէսիւֆ իտիլէճէք եէրի շուրասը տըր քի, հալքըն թէրալիյէսինն վէ ըսլահը ախաղընա զաղէթաճըրըզ մէմուրիյէթի վէսիլէ օլաճագ իքէն պու իշ Հագայիգ միւհարրիլի օլուպ, պէնտի մէզքիւրիւ եաղմայը միւրթէքիպ օլան աաաֆիլ վէ աղաղիլ մագուլէսինն տէսթը շէգալթիլնն իհալէ օլունմուշ տըր:

Նէ չարէ քի էֆրատը միլլէթտէն ճիւլմէսի մալ ճան վէ նամուլէրինի քանունէն մուհաֆաղա օլունմաղընա ինթիլար իտէրէք, պու զաղէթանըն մուհարրիլէրի հագըրնտա տիւշար օլաղըլարը աղապը հաստէթին ճէղայի քիաֆի աաաա օլունաաա, իզթիֆա օլընմաղը իլէ սիւզիւթ իտիպ կիթմէլի տիր:

28 Հոկտ. 71

Աղան-Բալընըզադ պիլ:

ՍԱՊԸԳ ԻՄԲԵՐԱԹՕՐ ՆԱԲՕԼԷՑ
ՆԸՆ ՊԻՐ ՊԵՅԱՆԱԹԸ

Թայլ զաղէթասընտան մուխ-
պիրլէրինտէն պիրի իլէ, սապըզ իմ-
բէրաթօր Նաբօլէօն միւքեալէմէտէ
պուլունտըղը սըրատա, միւշարիլէյ
թարաֆընտան վազը օլան շու պէ-
յանաթը աթիլէսի միւթալէսայա շա-
յան պուլունտըղընտան, թէրճիւ-
մէսի ճայիլ կէօրիւմիւշ տիր:

« Պօնաբարթ փըրգաորը իթթի-
ֆազը խաֆիտէ պուլունմագտա տըր
տէյու զանն օլունմագտա իսէ տէ,
պէն իթիմատ իթմէմ:

« Սայիր բարթիլէր տիր քի,
տախիլի մէմալիքտէ ազ պիր մըզ-
տարտան միւրէթթէպ պուլունտուգ-
լարընը հիսս իլէ, շու վահի թա-
րիգլէրէ միւրաճաաթ իյլէմիլլէր
տիր, իթթիֆազը խաֆիտէ պու-
լունանլար եալընըղ օնլար տըրլար
քի, քէնտու արա ու էֆքեարլարը
թարաֆիլիլէրինի մըզտար ազիմէյէ
իպլաղ իյլէմէք միւրատընտա տըր-
լար:

« Պէնիմ կիպի 23 սէնէ միւ-
թէմատիէն պիր մուազղամ միլլէթ
սէրինտէ պուլունուպ, միւտտէթը
մէզքիւրէ զարֆընտա մէմալիքին
մէնաֆիլի ումուլիլէսի պիրիճիք միւ-
թալէսաը օլան պիր քիմէսնէ գատր
ու հայսիլէթի տուլղուսընը վէ հու-
գուգընըն զամիրինի պազը սազլա-
յուպ, անը էլէ ալանլարըն թէզլիլի
րայէթ ու գատրինի մուճիպ օլան
ալչադ հիլլէլէրի քէնտուսինտէն ու-
զաղա թէպէիտ իտէր:

Խայալաթտա օլմայարադ, վէ
իւմիտ քէսիքիլինէ տախի տիւշար
օլմագսըղըն, հէր պիր շէյէ Ֆրան-
սըղ միլլէթի առալէթինտէն ինթի-
զար իտիւպ, Հազդ Թէալա հազ-
րէթլէրինին էմրի հէր նէ տախի
օլա, հալիմէ րազի վէ թէսիւմ օ-

լըրմ:

« Պունտան գաթի նաղար, պու-
տէրէճէ եիւքսէք պիր մէվգիտէն
տիւշէն պիր առէմին, իլք հիսս իյ-
լէտիլի տուլղու եինէ օլ եիւքսէք
տէրէճէյէ թէրֆի օլմագ տուլղուսը
օլմայուպ, ահվալինի իյզահ իլէ, վէ
գուսուր վէ գապահաթընը տախի
թանըյարադ իթթիւրալարը բէտա ու
թէքղիւպ իյլէմէք իչիւն տիւշմէսի-
նին էմպապը տալիլէսինի թէճէսիւզ
իյլէմէք էֆքեարը օլապիլի:

« Եինէ օլ վազըթ միւթադ-
պէլտէն էվլէլ հալը մոզի իւզէրինէ
աթթը նաղար իտիւպ, ճահա ու ըզ-
տամաթընը տէյիլ սանտալիի հիւ-
քիւմէթինի եինէ ալմագ, իլլա անա
զատըր օլապիլմէյէ հասը իտէր:

« Վէ պունտան նէշէթ իտէր
պի հազդ հազարէթլէրի ճէրհ իթ-
մէք իչիւն մաթպուլաթա միւրաճա-
աթ իթմէք, վէ պի էսաա զաննիլաթը
տախի չիւրիւթմէք արզուսը:

« Եօթէտէ հիւքիւմէթի իմբէ-
րաթօրիլի իպգա իյլէմէք իչիւն թէճ-
րիւպէ վէ ըզտամաթտա պուլուն-
մագ զաթէն պաշլանմը օլան թա-
միւթը մանէվիլէլի կէճիթմէքտէն
մաատա սայրը պիր իշէ եարամայա-
ճադ օլտըղը հալտէ, պաթթ ու թա-
ալի ճէրհլէրի իլէ մէճուհ պուլու-
նանլարըն պիր վաղիֆէսի պիր էվ-
րագը սահիհէ իլէ էգհանը ամմէյէ
թէնսիլի իյլէմէք տիր:

« Ֆրանսա ճանիպլինտէն պէնի
կէօրմէյէ կէլէն զէվթըն ճիւմէ-
սինէ տախի պու ուսուլը միւքեալէ-
մէյի իթթիւթազ իյլէտիւմ:

« Նէ էնթրիկ վէ նէ տախի
իթթիֆազը խաֆի իթթէրիւմ, տէ-
տիւմ քէնտիլէրինէ, Ֆրանսանըն քէն-
տու սէֆալէթ վէ խարապիլէթին-
տէն իւթթէ կէլմէք իչիւն իթթիւրա-
հաթա իհիլիսը վար սըր:

« Ղայէթ միւթթէհիւմ տիր օլ

ատէմ, քի պիր մէնֆաաթը մախսու-
սէյի շախսիլէ իսթիհսալի զըմնընտա
միլլէթին իսթիւրահաթընա խալէլ կէ-
թիւրմէք իսթէրսէ:

« Հիւքիւմէթը հազըրէ մու-
վազաթ օլուպ, հալը միւթադպէլ
իչիւն պիր հիւքիւմէթ թարղընը
թէէմին իյլէմէմէքտէ տիր:

« Անը երզմայա շալըշմագ գա-
յէթ ֆէնա պիր ամէլտիր:

« Պունուն իլէ պէրապէր, պէ-
նիմ հուգուգըմ լէքէսիլճէ տուր-
մագտա տըր, վէ տահա ահալի սու-
րէթը մաթլուպէտէ րէյի թահսիլ օ-
լունմամըշ օլտուգճա, գամարանըն
հիչ պիր գարարը պէնի Ֆրանսանըն
հիւքիւմաթի սահիհի օլմամա մանի
օլմայաճագ տըր:

« Խայլի օֆֆիլիալլար պանա
եազտըլար քի աճէպա հիւքիւմէթի
հազըրէյէ խըտմէթ իտէպիւրլէր մի
վէ աճէպա պէնտէ քէնտուլէրինի
ահա ու եէմինլէրէնտէն ազատիտէր
մի իտիւմ:

« Անլէրէ ճէվապ վէրտիւմ քի
մէսէլէ նըզամ իլէ էն տէհէթլու
հիւքիւմէթսիլլիք արասընա վազ օ-
լունմըշ օլտուգընտան, մէմալիքլէրի-
նէ խըտմէթ իթմէք իչիւն պիր տա-
զըզա պիլէ կէճիքմէյուպ, ֆազաթ
քէնտուլէրինի քէնտի եէմինլէրի
պաղլալընտան, միլլէթ տօղրուտան
տօղրու պիր գուրա իլէ պիր հիւ-
քիւմէթի գաթիլէ ուսուլի իսթիլար
վէ իթթիւթազ իթմէզտէն էվլէլթալ-
իլլէ իտէմէզ իտիւմ:

— Օրինիօն նամ Ֆրանսըղ զա-
զէթասընտա օգունտուղընա նաղա-
րէն ձէզայիրտէ մուախիւրէն վազը
օլան իսթիլալը թահրիգ իթմիշ օ-
լան պիր շէյի գապիլէսի վէ ըիֆա-
գաթընտա պուլունան ձէզայիր ա-
սաքիլի վէ միւհիմմաթը իլէ Թու-
նուզա իլթիճա իթմիշ օլտուղընտան,
Թունուզ վալիսի թարաֆընտան պուն-

լար զապուլ օլունուպ, իգամէթլէ-
րի իշուն պիւ շէհիւր վէ չիֆթլիք
թախսիւն օլունմիւն օլունդընա մէպ-
նի, թունուղտա մուգիմ ֆրանսըզ
դոնսօլսը մէրգում ձէզայիւրի-
լէրին ֆրանսըզ էհալիսինի գաթլ ու
խաւմ վէ մահալլէրինի զապ վէ
հաղմա իթմիշ օլունդընա պէյան
իլէ, քէնտուլլէրինէ առէթա գաթիլ
վէ Վերսըզ նաղարը իլէ պաղըլա-
րագ, բօլիթիգանա միւլթէճի մա-
գամընտա միւշահատէ օլունուպ գա-
պուլ օլունյաճաղարընը սուրէթը շէ-
տիտէտէ իտտաա, վէ սանճաղընը ա-
շաղը ալաճաղընը պէյան իլլէմիշ ի-
սէ տէ, մուամյիլէյհ հալէա տանճա-
ղընը աշաղը ալմամըշ օլունդընտան,
միւնաղապի մէղքիւրէ թէսլի-
յէբէղիւր օլմուշ տըր:

Երմէնի Գաթօլիք միլլէթի բաթըրիկի
Սէմահէթլու Հասուն էֆէնտի հազ-
քէթլէրի չըգան չարշէնպիւհ վէ ճու-
մաաիրթէսի կիւնիւ զաթը հազքէթի
Սէտարէթէհնահիլէրին Տէօլլէթիա-
նէլէրինէ պիւղիմէ վէ պիւր միւտտէթ
միւլաղաթ իթմիշ օլունդընա մէս-
մուաթտան տըր:

— Չըգան բաղար կիւնիւ մու-
խալիֆ էֆէնտարա պուլունան եհնի
հերճուածոյլար Պէյօլլունտա Յով-
հան Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ աղ-
տը մէճիա իտիպ մալիյէճէ պաղը
միւլաղաթէյէ կիւնիլտիքաէն սօղրա
թարաֆէյն նիզա իլէ տաղըմըշ օլ-
տուղլարը մէսմուլիմիզ օլմուշ տուր:

Գաղանճիան Սիւքիա Բիս-
հէր նէ գաւառ տա պուլունէն էօնիւ-
նի ալմագ իւղըն պիւր նութք իրաւ
իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, եիկիւրմի
պիւն իրաւըգ պօրճ լաֆաղանըգ ի-
լէ էօրթիւլէմէզ օլունդընտան,
տիլնէնիլմէմիշ տիւր:

— Բաղար իրթէսի ախլամըսը Նէ-
նի մահալլէ գարիէսինտէ վաղի բա-
ղար պաղը նամ մահալլէ վագը
Քէօլլէ օղլու Յովհաննէս աղանըն
խանէսինէ ալթը նէֆէր իւղընը
տուխուլ իթմիշ օլուն հէր նէ գա-
տար պիւր չէյ ախլ իտէմէմիշլէր ի-
սէտէ խանէյի մէղպուր տէրունիտէ
պուլունան էհալիսին մուճիպը էն-
տիշէսի օլմուշ տուր, Շէօլլէ քի խա-
նէնին ալթ գաթընտա եաթմագտա
օլման խըզմէթճի գարը սապահըն նա-
ալթ Յ րատտէլէրինտէ խանէ տէրու-
նիտէ պուլունան ուֆագ պիւր էվ
քէօրէյին հիտտէթլէ հալլամասըն-
տան ուլանարագ հէմէն օտասընըն
գաբուսընը աշար վէ իթիսալինտէ
պուլունան վէ պաղչէ իւղէրինէ պիւր
գաբուսըն օլման պիւր օտատան եիւղ-
լէրի սիահ պօյալը ուղուն չիզմէլի
տէօրթ նէֆէր քիմնէնին չըգարագ
եանընտաքի պուլունան նէրտիվան-
տէն եօգարը չըգարըլարընը կէօ-
րինճէ քէնտի օտասընըն ալթընտա
եաթմագտա օլման աշաղը պաղըլա-
րընը եէրէշ վուրարագ վէ էօգարը
գօլուն պաղըլարագ ուլանտըրը
մէրգում աշաղ տախի քէնտիսի ճէ-
սարէթ իտէմէյէրէք եանընտաքի
օտատա եաթմագտա օլման պիւր նէ-
ֆէր պաղչէպան խըզմէթը ուլանտը-
րը, մէրգում տախի աճէլէթէն
ուլանարագ վէ իլին նէ օլունդընը
պիւլմէյէրէք օտասընտաքի պիւր թա-
պանճալը պէլինէ սօղար վէ եօգա-
րը ֆըրլար:

Հըզմէթճի գարը մէրգում խըր-
վաթը հէմէն գարըլար, կէօրտիլիւ
կիպի նաղլ իտէր, վէ օ տախի
խըրսըլարը միւլթէաղըպէն եօգա-
րը չըգար, եօգարը սուֆայա չըգ-
տըրընտա պագար քի հէր թարաֆ
գարանըգ, վէ աղասընըն օտասընըն
գաբուսընը աշար կէօրտիլիւնտէ
հէման օլ թարաֆա սօղրու թէվէճ-

ճիւհ իտէր վէ գաբուսու էօնիւնէ
վարտըլընտա խըրսըլարըն իքիսի
աղասընըն եաթաղընըն պաղընտա
էլլէրինտէ գամա բարա մաթլուպ
իտէյօր վէ սայիւր իքիսի տախի էօ-
թէյի պէլլիլի ալթ իւլթ իտէյօր
կէօրիւր, հըրսըլար տախի մէրգում
խըրվաթը կէօրտիլիւքլէրինտէ տէօր-
տիւ պիւրտէն գամալարը գալտըրա-
րագ իւղէրինէ հիւճիւմ իթմէլէրին-
տէ մուամյիլէյհ Յովհաննէս աղա
սայիւր քիւր գաբուսան ֆրիար իտէր:
Խըրվաթ իսէ պիւր էլի իլէ իքիսինի
տէվիլիւպ վէ պիւր թանէսինին տախի
գաֆասընա էլինտէքի պուլունան
թապանճանըն տիպճիլի իլէ վուրուպ
վէ պու վուրուշու էնասընտա թա-
պանճա տախի տօրու օլունդընտան
պիւրտէն պիւրէ պօյանըր ֆագաթ
քիմնէյէ թէտատիլի իթմէզ, մէր-
գում թապանճանըն տիպճիլինի եէ-
յէն ինլէյէրէք եէրէ տիւշմէ-
սինտէ իլլէրինտէ պիւրիսի օտա-
նըն ճամը չէրլիվէսինի քէստ իլէ
եիւրմի օլթուլ գատէմ եիւքսէլլիլի-
տէ պուլունան պիւր բէնէրէտէն
պաղչէյէ ալթայարագ ֆիւրար իտէր
սախի իքիսի տախի Խըրվաթ իլէ ուղ-
րաշարագ նիհայէթ սուֆայա չըգար-
լար վէ օլ էսնատէ աշաղըտան պ-
վաղ էլինէ պիւր թիւֆէնք ալարագ
եօգարը Խըրվաթա եարտըմա կէլ-
մէքտէ իքէն պիւր թանէսի ծնըն իւ-
ղէրինէ հիւճիւմ իտէրէք գօլունտան
գամա իլէ վուրուպ էլինտէն թիւ-
ֆէնկի ալըր վէ Խըրվաթըն տախի
եանընա պէյօրիւնէ վուրմուշ օլունդ-
լարընտան օլ տախի ալթըգ իլլէրին-
տէն հիւ պիւր թանէսինի ախլ ու կի-
րիթթ իտէպիլլէյէ աալա իւմիտի
գալմայարագ կէրի չէքիլմէսինտէ
Խըրսըլա տախի բէֆիլլէրի օլման
մէճրուհու ոիւրիւքլէյէրէք կէլտիք-
լէրի թէրաֆտան եանի պաղչէնին
տանղ գաբուսուստան ֆիւրար իտէրլէր,

վէխանէնին տէրունի իսէ պիւսպիւ-
թիւն գան վէ լամպա իսկէմիէ ճիւմ-
լէ օրթատա վէ ճամլար գըրըդ նի-
հայէթ պիւսպիւթիւն ալթ իւթ, իշ
պու վուգուաթ թամբարըմ սահաթ
տէվամ իթմիշ օլուպ խանէ տէրու-
նինտէքի պուլունանլար ինիլթի վէ
թապանճա սէսինտէն խէֆֆ իթ-
տիքլէրինտէն հիշ պիրի տիշարը
չըգմայա ճէսարէթ իտէմէզ վէ ա-
շաղըտաքի պուլունան խըզմէթճի
գարը թէքմիլ մահլէյէ եանզըն վար
պաղըրարադ խապէր վէրմիշ սէ տէ
գօրգուսունտան շաշըրարադ փէքկէճ
գալմըշ օլտուղունտան նիհայէթ է-
հալիյի մահալլէլի իւթէ կէլինճէյէ
գատար մէրգում խըսըզլար սախի
ֆիրար իթմիշլէր տիր : Վուգուի ու-
սուլի մէզքիւրէ խիթամընա տէկին
էհալիտէն պիրի զապթիյէյէ հապէր
վիրէրէք հէր նէ գատար զապթիյէ-
լէր գօշմուշլար իսէ տէ, պիրտէն
պիրէ տաղա տօղրու խըսըզլարըն
արգասընտան գօշաճադ եէրտէ էվէ
կէլմիշլէր նիհայէթ պիր միւտտէթ
սօնրա Պէօյիւք-տէրէ զապթիյէսի
թարաֆընտան եիւզ պաշը աղա պիր
չօգ զապըթան իլէ կէլիպ վէ տէր-
հալ տաղա զապիթլէր սէվգ իթմիշ
իսէ տէ էլան մէրգում խըսըզլար
տէրտէլթ վէ թէֆգիֆ օլունամամըշ-
լար տըր :

Վէ մէրգում խըսըզլարըն սա-
յիր իքի նէֆէր րէֆիգլէրինին տա-
խի պաղչէ տէրունինտէ վէ տիկէ-
րինին տաղտա պէքլէմէքտէ օլտուգ-
լարը խանէ տէրունինտէքի պուլու-
նանլար թարաֆընտան միւշահէտէ
օլունամուշ տուր :

— Մաթպուաթ գալէմի, թէր-
ճիւմանլըգ մայէթինէ թայեին գը-
լընտըղը ճիհէթլէ, մաթպուաթ միւ-
տիրի սաատէթլու Մաճիտ պէյ է-
ֆէնտի հաղըթլէրինին իսթիֆա
իթմիշ օլտուգլարը զաֆիյէթինէ բէք

տէ հիւքմ օլունամայաճադ տէրէճէ-
տէ խապէր ալընմըշ իսէ տէ, տիրն
ախշամ վազթընա գատար, մաթ-
պուաթ իտարէյի պէհիյէսինտէն ալ-
տըղըմըզ վարադալար, պու խապէ-
րին ագսինի կէօսթէրմէքլէ, շիմաի-
քի հալտէ, սըտգ ու քիզպլինէ հիւքմ
վէրէմէյիզ, շու գատար քի, միւ-
շարիլէյ հաղըթլէրինին, մաթպու-
աթ հազգընտա մալիւմիմիղ օլան
հիւանի նիյաթը պէհիյէլէրինտէն տօ-
լայը, իշ պու իսթիֆալէրի խապէրի
սահիհ իսէ, մուճիպի թէէսիւֆ օ-
լաճաղը թաֆսիլտէն միւսթաղնի
տիր :

Պէ-լէլ :

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

ԲԱԲԱՆԸՆ

ԼԱՅԻՂԼԱԹԼԸՂԸ ՆԷ ՏԷՄԷՔ ՏԻՐ

Իշպու բէսալէ 37 սահիֆէտէն
իպարէթ օլուպ, մաթպաամըղտա
վէ զազէթա ֆիրուլթ օլունան հէր
մահալտէ, 3 դըշ. 20 փըյ ֆիրուլթ
օլունամագտա օլտուղի :

Պէշ րէս ալէա վէ մէշհուր Նէմ-
չէ ինէքլէրտէն պիրի եէնի վէ տի-
կէրի տախի 20 կիւն մուգատտէմ
տօղուրմուշ օլուպ, կիւնտէ 12 հօք-
քատան 15 հօքքայա գատար սաղըլան-
լար ալէա սիւտ վէրմէքտէ օլտուգ-
լարընտան, իսթէքլի վէ իղթիզասը
օլանլարըն Պէյօղլունտա Տօլապ-տէ-
րէսի ճիւլարընտա Արդարեան Ան-
տօն աղանըն խանընա միւրաճաաթ
իյլէմէլէրի :

Մօնսինեօր Ըշթրօզմայր նամը
իլէ կէօյա Վաթիգան մէճիսինտէ
իրտտ օլունամուշ կիպի պիր նութ-
քուն Էրմէնիճէ վէ Թիւրքճէ թէր-
ճիւմէսի մուախսէրէն պէյնէլնաս
նէշր ու իլան օլմագտա օլտուղըն-
տան, պէօյլէ պիր նութք մուամայի-
լէյ հէրսգոպու թարաֆընտան մէճ-
կիսի մէզքիւրտէ ֆիմապատ իրտտ
օլունամամըշ, վէ պինայէն ալէյ հէզ-
քիւր նէշրիաթըն խիլաֆ օլտուղու
խասսէթէն իլան օլունուր :

Գաթօլիք տինտարանընա էլ-
զէմ օլան տուալարընըն իլալէսի
իլէ պու տէֆա մաթպաամըղտա
թապ ու նէշր օլունամուշ օլան

ՀՈՈՎԱՄԷԱԿԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՆ

Ֆիրուլթ օլունուր : Ֆիյ 50 բարա

ՖՈՆՏՕ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

ՂԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

ճուճաա իրթէսի	
Սապահ	Հոկտեմբեր 51 51 25
Աղշամ	51 28
Նոյեմբ. 1 Բաղար իրթէսի	
Սապահ	51 25
Աղշամ	52 00
2 սալը	
Սապահ	52 00
Աղշամ	52 14

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԷՍՈՎԸ ՂԱԶԷԹԱ

ՄԻՐՈՅԼԻ ԷՔՈՒՃԵՈՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԱ

ՀԱՅՈՑ ԵՊԻՍԿՈՑՈՑ ՓԻԼՈՑ ԲԻԻ 19 ՎԵՐԻ ՅԱՊ